

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e. V.

684 Hüttenfeld über Lampertheim

Schloß Rennhof - Telefon 22

Nr. 9/10 (70/71) 1964 m. spalio mėn. 27 d.

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, ma-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

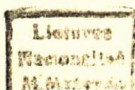
R U G S Ė J I S - BENDRUOMENĖS MĖNUO!

1963 metais II-sis PLB Seimas, Toronte, nutarė - kiekvienerių metų rugsėjo mėnesį skelbti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės mėnesiu. Koks gi to tikslas?!

1946 m. kovo mėn. 3-4 d., Hanau, įvyko lietuvių tremtinių atstovų suvažiavimas ir ta proga buvo įkurta Lietuvių Tremtinių Bendruomenė Vokietijoje. Prasidėjus didžiajai emigracijos bangai, VLIKas parengė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės /sutrumpintai - PLB/ laikinuosius nuostatus ir 1949 m. birželio mėn. 14 d. paskelbė kartu su Lietuvių Charta. Pagal šiuos nuostatus visuose kraštuose lietuviai sudarė organizuoti PLB kraštų padalinius. Galutinai organizavimo darbas buvo atbaigtas I-ju PLB Seimu, įvykusiu 1958 m. rugpiūčio mėn. 28-31 d., New Yorke.

Šiandieną esame organizuoti PL Bendruomenėje, kurios tikslą nusakė statuto deklaratyvinis įvadas: "Esančiai ištrėmimo lietuvių tautos daliai sveikai ir pajėgiai išlaikyti, lietuvių vardui saugoti, lietuvių tremtinių švietimui tvarkyti, profesiniam pasiruošimui ir specializacijai vykdyti, tautiniam solidarumui ir darbo meilei ugdyti, tremtinius globojančiom įstaigom bei administracijai talkinti ir tuo keliu naujam gyvenimui nepriklausomojo Tėvynėje ruoštis - yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenė". Taigi, PLB yra draugija mūsų tautinei sąmonei žadinti ir tautinei valiai reikšti organizaciniu būdu - išlaikyti mūsų lietuvišką kultūrą: kalbą, literatūrą, meną, tradicijas ir t.t. ir išsaugoti gyvą ryšį su mūsų tauta ir tėvyne. Tai būtiniausias sąlygos mūsų kovoje dėl Lietuvos laisvės, nes nepriklausomybės atstatymo viltis bus tiek reali, kiek išsaugosime savyje lietuvišką sąmonę. Gyvenimo patirtis aiškiai rodo, kad lietuviškoji gyvybė nyksta nutolstant nuo savųjų, o jos - gyvybės išlaikymas yra susijęs su mūsų tarpusavio ryšiais, kuriuos puoselėja PLB-nė. Ji net sudaro tą aplinką, kurioje jaunoji karta gauna galimybes įaugti į savo tėvų tautą.

Pereitais metais II PLB Seimas labai prasmingai nutarė kiekvienerių metų rugsėjo mėnesį skelbti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės mėnesiu. O JAV LB Tarybos nutarimas papildė ir praplečia Seimo nutarimą, įvesdamas rugsėjo mėnesyje Bendruomenės šventę, susijusią su rugsėjo mėn. 8 dieną - Tautos Svente, kuri derinama prie vietinių sąlygų. Tad rugsėjis - bendruomenės mėnuo kviečia visus lietuvius

susitelkti ir įsijungti į jos narių eiles. Kuriems bendruomenė yra jau savas organizmas, rugsėjis juos kviečia labiau susiburti ir veikliau talkininkauti bendruomenei. Rugsėjis tesustiprina mums bendrą didįjį laisvės troškimą ir kovos dėl išlikimo reikalą. Bendruomenės mėnuo tesugyvena mūsų lietuviškos vienybės jausmus, kad visuomet eitume: visi už vieną ir vienas už visus, kad draugaudami ir vieni kitiems padėdami, įvykdytume Dievo ir Tėvynės uždėtas pareigas.

"Gražu yra matyti lietuvių būrelį,
Kurie tarp svetimųjų vienybę palaiko
Ir susėję tėvynei aukoja žodelį,
Ir motiną pagarbin atminimais vaiko".

PLB Vokietijos Krašto
Valdyba

VASARIO 16 GIMNAZIJOS REIKALU

Kaikuriems asmenims primygtinai skleidžiant spaudoje ir privačiais raštais priekaištus Vasario 16 gimnazijai, PLB Vokietijos Krašto Valdyba randa reikalo pareikšti sekančiai:

1. Nuosavybės klausimas.

Vasario 16 gimnazija yra lietuvių nuosavybė, savininko teisėmis tvarkoma PLB Vokietijos krašto valdybos. Turimasis sklypas, senieji rūmai ir barakai yra įsigyti viso pasaulio lietuvių lėšomis. Nuosavybė nėra apsinkinta jokiais skolomis, išskyrus 1956 m. užtrauktą DM 30.000,- hipoteką, išmokamą po DM 300,- per metus. Naujieji rūmai statomi sutelktinėmis lietuvių ir vokiečių lėšomis. Vokiečiai savo paramą skiria po lygiai iš dviejų šaltinių: DM 250.000,- iš Federalinės ministerijos Pabėgėlių Reikalams (Bonn) ir DM 250.000,- iš Baden-Württembergo krašto Vidaus Reikalų ministerijos. Toji suma įrašoma į nuosavybės knygas, kaip benuošimtinė ir negražinama parama, skirta lietuvių mokyklos namų statybai. Parama gali virsti ilgalaikė paskola, jei iš esmės pasikeistų namų paskirtis. Be to, buvusiam PLB kr. v-bos pirmininkui Iz. Rugieniui ir išdininkui A. Mariūnui atsakingas ministerijos pareigūnas yra pareiškęs, kad tokia parama po 8 metų gali būti visiškai nurašyta, jei per tą laiką nepasikeis namų paskirtis.

2. Gimnazijos vadovybės ir jos mokomasis personalas.

Gimnazijos teisiškasis tvarkytojas yra PLB Vokietijos Krašto Valdyba. Ji skiria direktorių ir mokytojus. Visi paskyrimai laikomi galiojančiais tik tada, kai gaunamas iš Šiaurinio Badeno Vyr. Mokyklų įstaigos patvirtinimas. Šiuo metu nėra nė vieno mokytojo, kuris tokio patvirtinimo neturėtų. Dabartinis gimnazijos direktorius kun. Br. Liubinas yra baigęs licenciato laipsniu du fakultetus, jo diplomų fotokopijos buvo įteiktos Vyr. Mokyklų įstaigai ir gautas patvirtinimas. Nors turėdamas kitas atsakingas pareigas, kun. Br. Liubinas 1962 m. spalio mėnesį buvo priprašytas tuometinės PLB Vokietijos Krašto valdybos, pirmininkaujamos Izidoriaus Rugieniaus ir Švietimo Komisijos, pirmininkaujamos tėv. Alforonso Bernatonio, būti Vasario 16 gimnazijos direktorium.

Kadangi tai reiškė labai didelį vieno asmens apsinkinimą, todėl visą laiką buvo ieškoma direktoriaus, kuris galėtų pasišvęsti tik

toms vienoms pareigoms. Direktoriaus ieškojo Europoj ir Užjūriuose Kr. Valdybos pirmininkai Iz. Rugienius ir dr. J. Aviža, o taip pat Švietimo Komisijos pirmininkas tėv. A. Bernatoniš, tačiau be pasekmių.

Mokytojų pavardės ir jų išsilavinimas pakartotinai buvo skelbta spaudoje. Pabrėžtina, kad nuo 1964 m. balandžio mėnesio pradėjus dėstyti V. Lėnertui ir nuo rugsėjo dr. J. Griniui, 7 Vasario 16 gimnazijos mokytojai turi universiteto baigimo diplomus. Kiti yra lanke ir baigę specialias mokyklas, mokytojų seminariją, arba lanke ar lanke universitetą. Kai kurie dėsto tik žemesnėse klasėse, būdami šiam darbui pilnai kvalifikuoti, kai kurie, šalia savo pagrindinio dėstomo dalyko, dėsto kelias pamokas ne savo srityje. Keletas mokytojų Vasario 16 gimnazijoje jau dirba virš 10 metų, kiti kiek trumpiau. PLB Vokietijos Krašto Valdyba ir gimnazijos direktorius nuo seno stengiasi surasti visiems dalykams galimai geriau kvalifikuotus mokytojus, tačiau tai nelabai sekasi. PLB Vokietijos Krašto Valdyba laikosi nuomonės, kad mokslo lygio kėlimas negali būti sutapintas su dirbančiųjų mokytojų atleidimu. Atkreiptina taip pat dėmesys, kad dabartiniai mokytojai vistiek pajėgia paruošti mokinius net tikrai sunkiems abiturientų egzaminams.

Mokytojų atlyginimai. Vasario 16 gimnazijos mokytojams nustatant atlyginimą, atsižvelgiama į išsilavinimą, turimą pamokų skaičių, kitas einamas pareigas, išstarnautą laiką ir šeimos sudėtį. Universitetą baigusio etatinio mokytojo mėnesio atlyginimas yra DM 477,- brutto (š 119.00), universiteto nebaigusio DM 424,- (š 106.00). Etatinio mokytojo privalomas savaitės pamokų skaičius yra tarp 24 ir 28. Mokytojui, atliekančiam daugiau negu 28 pamokas per savaitę, už kiekvieną pamoką pridedama DM 6,- (š 1,5). Bendrabučių vedėjai už savo darbą bendrabutyje gauna mėnesiui DM 318,- (š 79.00) ir kambarį, o už atliekamas pamokas mokama po DM 6,-. Mokytojai, kurie neturi pilno etato, atlyginimai už atliktą pamoką po DM 6,-. Mokytojai, išstarnavę Vasario 16 gimnazijoje virš 5 metų, gauna mėnesiui DM 50,- (š 12,5) priedą. Jeigu yra vedęs ir žmona nedirba, mokama DM 50,- šeimos priedas mėnesiui, o už kiekvieną vaiką mokama DM 20,- (š 5,-). Visi mokytojai turi teisę naudotis nemokamu maistu. Mokesčiai atskaitomi pagal Vokietijos veikiančius įstatymus.

3. Mokslo lygis ir abiturientų skaičius.

Moksleiviai į Lietuviių Vasario 16 Gimnaziją priimami be patikrinamųjų egzaminų. Jie priimami daugeliu atvejų nepaisant blogų vokiškos pradžios mokyklos pažymių, nes laikomasi nuomonės, kad Vasario 16 gimnazija turi du tikslus: a) paruošti lietuviių jaunimą akademinėms studijoms ir b) auklėti ir mokyti lietuviių jaunimą lietuviškai krikščioniškoje dvasioje. Tie abu tikslai ne kiekvieniame lietuviių vaike ar jaunuolyje yra įmanomi pilnai suderinti, nes ne visi lietuviių vaikai yra pakankamai gabūs, kad baigtų gimnaziją, tačiau visi yra verti būti auklėjami lietuviškai krikščioniškoje dvasioje. Kad įmanomiau būtų galima siekti abiejų tikslų, į pirmąsias klases priimami visi prašantieji lietuviių vaikai, o vėliau daroma atranka pagal tinkamumą aukštesniam mokslui. Tai didžiaja dalimi iššaukia mokinių nepastovumą, jų nuolatinį keitimasi.

Patys abiturientų egzaminai yra nė kiek nelengvesni, negu kiekvienoje vokiečių gimnazijoje, nes egzaminuojama Švietimo ministerijos autoritetu, iš tų pačių temų, kurios duodamos visoms gimnazijoms. Didysis tokios tvarkos plusas yra išduodamasis pilnavertis brandos atestatas, atverias duris į kiekvieną universitetą.

4. Elgesys. Moksleivių elgesys vertinamas pagal Šiaurės Badeno Vyr. Mokyklų įstaigos nuostatus. Elgesio pažymys nėra kokia nors moksleivio moralės - dorovės kvalifikacija, o viena iš auklėjimo priemonių. Normaliai geras elgesys vertinamas pažymiu 2. (Bei einwandfreiem Betragen von Schülern ist die Note "gut" angemessen; - Oberschulamt Nordbaden, Nr. U II 2060, Karlsruhe, den 17. Mai 1963). Pažymys 3 rašomas tada, kai mokytojai pastebi kokius nors menkus elgesio trūkumus, pav., mandagumo srityje. Rašant 2 ir 3 mokytojų taryboje neprotokoluojama, kadangi tai neskaityta elgesio sumažinimu Lietuvos mokyklų tvarka. Elgesio sumažinimas išreiškiamas pažymiu 4, tačiau ir tas pažymys anaipol dar neatestuota mokinio nemoralumo. Gauti elgesio 4 užtenka išeidinėti nelaiku iš gimnazijos ribų, būti nuolat nepaklusniu, užgaulioti mokytojus ir t. t. Kiekvienas elgesio sumažinimas iki 4 atliekamas mokytojų balsų dauguma ir jo priežastis įtraukiama į protokolų knygą. Elgesio pažymys 1 rašomas tik išimtiniais atvejais, kai norima kurį nors mokinių užką nors ypatingai atžymėti. (Die Note "sehr gut" sollte als besonderes Lob Schülern vorbehalten bleiben, die sich darüber hinaus besonders für die Schulgemeinschaft einsetzen oder auf ihre Klassenkameraden im positiven Sinn Einfluss nehmen. - Oberschulamt Nordbaden, Nr. U III 2060, Karlsruhe, den 17 Mai 1963). Elgesio vienetas nutarimas mokytojų balsų dauguma, pagrindą įrašant į protokolą.

5. Palyginimas su Vokietijoje veikiančia latvių gimnazija.

Kiekvienas palyginimas yra sunkus ir retai iki smulkmenų tikslus. Latvių gimnazija naudojasi didesne vokiečių parama todėl, kadangi ji veikia turtingiausiame ir duosniausiame Federalinės Vokietijos krašte, Šiaur. Reino Vestfalijoje ir kadangi ji yra įsikūrusi Miunsterio mieste, kuris yra Rygos miesto globėjas. Pagrindines sumas latviai gauna iš krašto vyriausybės, miesto savivaldybės ir evangelikų organizacijų. Iš Federalinės Vokietijos vyriausybės jie negauna daugiau už lietuvių. Baden Württembergo vyriausybė, kurios ribose veikia lietuvių gimnazija, yra ir mažiau turtinga ir mažiau duosni. O artimasis miestas yra Mannheimas, kuris globoja Klaipėdos vokiečius, tad lietuviams čia jau sunkiau ką nors laimėti.

Latvių gimnazijos mokslo lygis sunkiai patikrinamas, nes jie visus egzaminus laiko savo tarpe. Minusas pasirodo tada, kai reikia stoti į universitetą. Lietuvių gimnazijos abiturientai priimami į kiekvieną universitetą be jokių papildomų egzaminų, o latvių gimnazijos abiturientai priimami užsieniečių teisėmis, tai yra, išlaikę universiteto nustatytus egzaminus. Latvių moksleivių šiuo metu yra truputį daugiau negu lietuvių /112 prieš 99/, tačiau ir latvių žmonių yra kone dvigubai daugiau Vokietijoje, o daug jų yra Švedijoje ir kituose Europos kraštuose.

Latvių gimnazijos mokytojams algas (devyniems) moka Vestfalijos krašto socialinių reikalų (ne švietimo, kuri remia pripažintas gimnazijas) ministerija. Jų algos įvairuoja tarp DM 800,- ir DM 1.500,- mėnesiui. Apie lietuvių mokytojų algas buvo minėta aukščiau, kurios aiškiai neprilygsta latviškosioms. Apie latvių mokytojų kvalifikaciją tikslų žinių neturima, tačiau niekur nėra paskelbta, kad jos būtų tokios, kokios reikalaujamos valstybinėse ar pripažintose gimnazijose Vokietijoje. Spaudoje paskelbtasis latvių gimnazijos direktoriaus Vitens (buvęs Pinnebergo pabaltiečių universiteto dėstytojas) vardu pareiškimas, kad latvių gimnazija esanti "priešingai lietuvių ir vengrų gimnazijoms, vienintelė Vakarų Vokietijoje pripažinta valstybės" yra per stiprus ir neišreiškia tikrosios padėties. Pripažinimas gali būti įvairaus pobūdžio. Tam tikra prasme yra pripažinti ir vengrai ir latviai ir lietuviai. Apie pripažini-

mo laipsnį galima spręsti iš išduodamųjų brandos atestatų vertės. Iš didesnio pripažinimo išplaukia ir didesnis priklausomumas bei kontrolė.

Yra daug perdėtas spaudos skelbimas, kad latvių gimnazistams vokiečiai stato internatą, kur kiekvienas moksleivis turės atskirą butą su virtuve, gyvenamu kambariu ir dideliu balkonu. Tiesa, kad latviai š. m. spalio mėnesį persikėlė į naujus vokiečių pinigais pastatytus namus. Tačiau atkreiptina dėmesys į esminį skirtumą: latvių namai yra ir bus vokiečių nuosavybė, o lietuvių Vasario 16 gimnazija yra ir bus lietuvių turtas!

6. Didysis pavojus.

PLB Vokietijos Krašto Valdyba ir Vasario 16 gimnazijos direktorius neslepia ir nemano slėpti nuo visuomenės esamų sunkumų. Atvirumą liudija ir Informacijose skelbiami smulkūs pranešimai apie gimnazijos padėtį. Vasario 16 gimnazija yra viso pasaulio lietuvių turtas ir įsipareigojimas, todėl nenuostabu, kad ja visi rūpinasi. Tačiau susiduriama su pavojum, kai rūpesčio vardan pradedama skelbti nebūtus ar perdėtas klaidas, kai, nedrįstant net pasisakyti savo pavardės, neatsakingai tampomos spaudos puslapiuose atsakingų asmenų pavardės, prisegant prie jų sugestyvių įtarinėjimų ir kaltinimų, kai skelbiama netiesa arba klaidingai aiškinami faktai, kai maišomos sąvokos, pav., elgesys vadinamas moralės (dorovės) vardu, kai stengiamasi nuvertinti ir suniekinti kitų pastangas, kai šaukiama visuomenę į kovą prieš asmenis, nešančius pačią sunkiausią Vasario 16 gimnazijos išlaikymo našta. Nepaisant kaip didelėmis raidėmis būtų šaukiama tokių raštų antraštėse "gelbėkime Vasario 16 gimnaziją", tikrumoje jie tik prisideda prie tos gimnazijos sunykimu. Niekinant asmenis, kertamas pasitikėjimas pačia įstaiga. Didysis pavojus glūdi tame, kad tokiu būdu sąmoningai ar ne įsijungiama į lietuvių priešų akciją, kuriems Vasario 16 gimnazija nedvejotinai yra nepakeliui ir kurie labai džiaugtųsi, kad ji būtų sugriauta savųjų rankomis.

7. Padėka ir prašymas.

PLB Vokietijos Krašto Valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems Vasario 16 gimnazijai remti būrelių organizatoriams, vadovams ir nariams. Būreliai yra pats tvirčiausias ir patikimiausias gimnazijos išlaikymo pagrindas. Dėkoja visiems statybos rėmėjams, ypač, statybai remti komitetų vadovams ir nariams, visoms organizacijoms, pirmoj eilėj Balfui ir visų kraštų Lietuvių Bendruomenėms. Dėkoja spaudos ir radio darbuotojams, pozityviai ir skatinančiai atsiliepiantiems apie Vasario 16 gimnaziją. Dėkoja visiems geros valios lietuviams ir svetimtaučiams, kokių nors būdu prisidėjusiems ir prisidedantiems prie Vasario 16 gimnazijos medžiaginio ir dvasinio palaikymo.

PLB Vokietijos Krašto Valdyba prašo ir toliau viso pasaulio lietuvių paramos Vasario 16 gimnazijai. Prašo medžiaginės paramos, kad būtų galima užbaigti statomus klasių namus ir būtų galima įmanomai egzistuoti. Prašo dvasinės ir moralinės paramos. Prašo kvalifikuotų ir pajėgių asmenų ateiti į pedagoginę talką.

"Ir šviesa ir tiesa mus žingsnius telydi"!

TĖVO ALFONSO BERNATONIO, OFM Cap., 50 metų amžiaus sukaktis

Vokietijos lietuvių katalikų Sielovados direktorius vienuolis kapucinas tėvas Alfonsas BERNATONIS rugsėjo 16 d. atšventė savo 50 metų amžiaus sukaktį.

Sukaktuvininkas yra gimęs Mediniškių kaime, Jiezo valščiujė, Alytaus apskrityje. Augštesniojo mokslo siekti pradėjo sulaukęs 18 metų. Gimnazijos kursą išėjo Plungėje, o brandos atestato egzaminus išlaikė prie Švietimo Ministerijos Kaune 1940 m. balandžio mėnesyje. Kunigystei ruošėsi Vestfalijos Miunsterio Augštojoje Filozofijos-Teologijos Mokykloje. Kunigu iššvėstas 1943 m. Iki 1950 metų rudens ėjo įvairias kunigo pareigas vokiečių ir lietuvių sielovadoje. Nuo 1950 metų lapkričio mėnesio yra Vokietijos lietuvių katalikų misijonierių direktorius su būstine Dieburg, Minnefeld 34. Aktyviai dalyvauja LB veikloje. Apie 15 metų yra PLB Vokietijos Krašto Tarybos narys. Visą laiką labai rūpinasi Vasario 16 Gimnazijos reikalais. Yra Švietimo Komisijos pirmininkas nuo pat tos komisijos įsisteigimo. Labai aktyviai dalyvavo 1953 metais perkant Vasario 16 gimnazijai Rennhofo pilį ir prisidėjo suorganizuojant pradines lėšas, reikalingas pirmajam įmokėjimui. Kai buvo pradėta planuoti naujos gimnazijos statyba, tėv. Alfonsas Bernatonis nuolat uoliai domėjosi visa eiga, jo namuose architektas dr. A. Kulpavičius braižė pastato projektą, o kai pora kartų grėsė, kad dėl lėšų trūkumo gali reikėti statybą nutraukti, jis suorganizavo trumpalaikes benuošimines paskolas.

Daug dėmesio skirdamas lietuviškojo jaunimo auklėjimui nuo 1951 m., kasmet organizuoja Vokietijos lietuvių vaikų vasaros stovyklas.

1962 metais, kai Romoje buvo švenčiama tremtinių metai, įgalingo iškilmingo minėjimo programoje dalyvauti Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupę.

1958 - 59 metais lankėsi JAV-bėse ir Kanadoje.

Rugsėjo 16 dieną sukaktuvininkui pagerbti į Dieburgą susirinko 16 lietuvių kunigų ir dr. P. Karvelis, kuris pasveikino tėv. Bernatonį VLIKO VT vardu. PLB V-jos Kr. Valdybos vardu sveikino jį pirmininkas kun. dr. J. Aviža, o Vasario 16 gimnazijos vardu-jos direktorius kun. Br. Liubinas.

NAUJOJI BENDROJO AMERIKOS LIETUVIŲ ŠALPOS FONDO VADOVYBĖ

DIREKTORIAI:

1. Armanienė Elena, Dr. - 516 Overdale Rd., Baltimore, Md. 21229
2. Arštikys Juozas-1611 S. 49 Av., Cicero 50, Illinois
3. Audėnas Juozas - 109 Warwick St., Brooklyn, N.Y. 11207
4. Bobelienė Dalia- 1007 Douglas, Elgin, Illinois
5. Brazis Algirdas- 8500 S. Roberts Rd., Oaklawn, Illinois
6. Bredes Stephen, Jr.- 37 Sheridan Ave., Brooklyn, N.Y. 11208
7. Čekienė Emilija- 87-80--96th St., Woodhaven, N.Y. 11421
8. Dzikas Stasys - 89-17--97th St., Woodhaven, N.Y. 11421
9. Dzirvonas Albinas - 4432 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60632
10. Garšva Pranas, kun. MIC - 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629
11. Gribauskas Juozas - 1447 S. 49th Ct., Cicero, Ill.
12. Gugis Nora - 3323 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608
13. Gureckas Feliksas, kun. Dr.-Holy Family Villa, Orland Park, Ill.

Dr. Jonas Grinius Vasario 16 Gimnazijos mokytojas

Nuo rugsėjo mėnesio Vasario 16 Gimnazijon grįžo mokytojauti dr. Jonas Grinius, kuris dvejus metus (1958-1960) yra buvęs jos direktorium. Dr. Jonas Grinius 1929-40 Lietuvos universiteto teologijos-filosofijos fakultete docento teisėmis dėstė literatūrą, estetiką ir meno istoriją. 1940.VII.15 atleistas iš pareigų, bet tą pat metų spalio 1 paskirtas Kauno univ. statybos fakultetan vyr. dėstytoju meno istorijai ir prancūzų kalbai. 1941.X.1 išrinktas VDU senato sekretorium ir šias pareigas ėjo iki pasitraukiant iš Lietuvos 1944 m. vasarą. Vokietijoje mokytojavo Schwäbisch Gmünd lietuvių gimnazijoje ir buvo jos paskutiniuju direktorium. Aktyviai dalyvauja visuomeninėje lietuvių veikloje, rašo periodikoje, bendradarbiauja Lietuvių enciklopedijoje, yra parašęs eilę veikalų ir gavęs literatūrinę premiją.

Prel. Juozas Gutauskas per trumpą laiką Vasario 16 Gimnazijai paaukojo 100 angl. svarų, arba apie 1.100,- vok. markių. Šalia šių asmeniškų aukų prelatas yra ne kartą suorganizavęs Gimnazijai nemažas sumas iš Skotijos lietuvių. Prel. J. Gutauskas neseniai paminėjo 30 metų sukaktį savo veiklos Skotijos lietuvių tarpe.

Vilniaus krašto lietuvių draugijos skyrius Čikagoje sutiko apmokėti už Vasario 16 Gimnazijos užsakytą Lietuvių Enciklopedijos leidykloje knygą "Mūsų Lietuva".

Svečiai Vasario 16 Gimnazijoje. Pradėjus gimnazijai mokslą po vasaros atostogų, ją jau spėjo aplankyti visa eilė garbingų svečių iš tolimų kraštų. Taip iš Skotijos lankėsi prel. J. Gutauskas (atvežęs Skotijos lietuvių auką 30 angl. svarų), iš Čikagos inž. J. Breivė (auka \$ 100.-) ir Dalia Stakytė (\$ 20,-) iš Brooklyno kunigai J. Pakalniškis ir V. Pikturna, iš Detroito A. Vaitiekaitytė (auka \$ 10,-), iš Paryžiaus N. Masiulis. Šis pastarasis buvo PLB Prancūzijos Kr. V-bos pirmininko kun. J. Petrošiaus atsiųstas pas Vasario 16 Gimnazijos mokytoją E. Tamošaitienę pasiruošti mokyti tautinius šokius Paryžiaus lietuviškąjį jaunimą.

Mirė lietuvių jaunimo geradaris. Šią vasarą Norvegijoje mirė ev. kun. Nill Seim, kurio, kaip norvegų krikščionių vyrų sąjungos sekretoriaus, pastangomis ir rūpesčiu, 10 vasarų buvo sudarytos sąlygos atostogauti Norvegijoje Vasario 16 Gimnazijos moksleiviams. Šeši atostogaujantieji lietuviai berniukai dalyvavo savo geradario laidotuvėse.

APYLINKĖSE

Stuttgart. Spalio 17 d. VLIKO VT iniciatyva, atvykus iš New Yorko Laisvosios Europos Lietuvių komiteto pirmininkui V. Sidzikauskui, įvyko pasitarimas, kuriame dalyvavo:

- a) VT nariai - J. Glemža, dr. P. Karvelis ir J. Kairys
- b) PLB V-KV pirmininkas kun. dr. J. Aviža
- c) Raudonojo skyriaus nariai J. Norkaitis ir kun. dr. J. Petraitis

- d) Katalikų Sielovados direktorius tėv. A. Bernatonis ir
 e) MLT pirmininkas E. Simonaitis.

Buvo kalbėtasi apie VLIko vidaus problemas, PLB dalyvavimą VLIKe, Vasario 16 Gimnaziją ir kitus aktualiuosius reikalus.

Mirė Liubomiras Prosinskis. Šių metų spalio 20 d. Stuttgart-Bad Cannstatt buvo palaidotas inžinierius Liubomiras Prosinskis. Velionis buvo gimęs 1889 m. lapkričio 1 d., Rusijoje. 1914 m. baigė Petrapilio kalnų institutą dipl. inžlaipsniu. Praktiką atliko Sibire, Turkestane, Donbase ir Anglijoje. Kaip aviacijos atsargos karininkas dalyvavo I pas. kare. Į Lietuvą atvyko 1922 m. Nuo 1926 buvo Tauragės apskrities inžinierium. 1944 pasitraukė į Vokietiją, kur gyveno Bamberge, o galiausiai Stuttgart-Bad Cannstatt. Aktyviai dalyvavo visuomeninėje lietuvių veikloje. Yra buvęs Lietuvos Raudonojo Kryžiaus vyr. valdybos pirmininku, PLB V-jos krašto Tarybos nariu ir Kr. Valdybos pirmininku (vieną kadenciją 1959-60 m.), PLB Stuttgarto apylinkės valdybos pirmininku, o šiais metais jos vicepirmininku. Jam būnant PLB V-jos Kr. V-bos pirmininku buvo pradėta projektuoti naujoji Vasario 16 Gimnazijos statyba ir jis pats nubraižė pačius pirmuosius planus, kurie vėliau nebuvo panaudoti. Liūdėsyje likosi velionis našlė. Laidojimo apeigas atliko kun. K. Senkus, kuris, kaip PLB V-jos Kr. V-bos įgaliotinis prie Baden-Württembergo krašto vyriausybės, perdavė našlei PLB V-jos Kr. V-bos užuojautą ir padėjo Kr. V-bos vainiką.

Kaiserslautern. Šių metų rugsėjo 12 d. Kaiserslauterno Labor Service karininkų svetainėje įvyko Tautos Šventės minėjimas, suruoštas PLB Kaiserslauterno apylinkės valdybos. Dalyvavo virš 100 lietuvių. Minėjimui vadovavo apylinkės pirmininkė Veronika Grovienė. Paskaita laikė ltn. Jurgis Barasas. Vėliau dalyviai pasilinksmino prie lietuviškų plokštelių muzikos ir pasivaišino iš Subačiaus bufeto. Ta pačia proga Apylinkės valdybos pirmininkė V. Grovienė suruošė savo rankdarbių loteriją.

Rugsėjo 18 d. mirė apylinkės narys Viktoras Jarašius. Velionis buvo gimęs 1922 m. Zapyškyje. Mirtis ištiko labai nelauktai, gavo širdies smūgį automobilyje, važiuodamas iš darbo į namus. Palaidotas Kaiserslauterno kapinėse. Laidojimo apeigas atliko kapelionas kun. Br. Liubinas.

Miunchen. Rugsėjo 26 d. LB apylinkės valdyba suruošė Tautos Šventės ir Bendruomenės minėjimą. Paskaitą laikė V. Banaitis. Meniškojoje dalyje pasireiškė iš Memmingeno atvykusios mergaitės, pašokusios tautinių šokių. Joms vadovavo studentė Žibutė Povilavičiūtė. Buvo surinkta aukų Memmingeno skautų lietuvių kryžiaus statybai. Minėjimas vyko bendruomeniniu šukiu "Burtis-vienytis-kurti".

Spalio 17 d. Miuncheno lietuviai atsisveikino su ilgamečiu vietinės LB apylinkės pirmininku kun. Jonu Tautkevičium, kuris nuo lapkričio pradžios išvyksta klebono pareigoms į Augsburgą vyskupiją.

Spalio mėnesį Miuncheno Augštąją Technikos mokyklą baigė Teisutis Povilavičius, gaudamas diplomoto inžinieriaus vardą. Dipl. inž. T. Povilavičius yra gimęs 1937 m. liepos 13 d. Kaune. 1958 m. baigė

gimnaziją Memmingene, 2 semestrus studijavo Ziuriche fiziką ir matematiką, o vėliau perėjo į Miuncheno Augštąją Technikos mokyklą. Ateityje žada specializuotis hidrotechnikos srityje. Jau nojo inžinieriaus tėvas mokytojauja Vasario 16 gimnazijoje, o mama sekretoriauja Gimnazijoje ir PLB V-jos Kr. Valdyboje. Sesutė Žibutė pernai baigė Vasario 16 gimnaziją ir dabar Miuncheno universitete studijuoja žurnalistiką.

Nauja Vargo Mokyklos mokytoja. Nuo šio rudens Miuncheno vargo mokykloje pradėjo mokytojauti Birutė Forsterytė, kuri šį pavasarį baigė Vasario 16 gimnaziją ir dabar studijuoja istoriją ir germanistiką Miuncheno universitete.

Iki šiol mokytojavę J. ir S. Laukaičiai nuo vasaros atostogų iš pareigų pasitraukė

Hannover. Spalio 16-20 d. d. Hannoveryje įvyko Pabaltiečių kultūros dienos, kuriose aktyviai dalyvavo taip pat lietuviai. Paskaitą laikė Dr. A. Gerutis iš Šveicarijos, V. Banaitis iš Miuncheno ir St. Lozoraitis iš Romos. Dr. P. Reklaitis suruošė lietuvių grafikos parodą.

Hüttenfeld

Vasaros vaikų stovykla. Lietuvių katalikų Sielovados direktoriaus tėvo Alfonso Bernatoniū rūpesčiu šią vasarą nuo rugpiūčio 17 iki rugsėjo 3, Vasario 16 Gimnazijos patalpose įvyko lietuvių vaikų stovykla, kurioje dalyvavo apie 70 vaikų. Stovykloje vaikus prižiūrėjo ir juos mokė lietuviškų dalykų kunigai V. Damijonaitis ir V. Sarka, ponė A. Böhm-Krutulytė, studentai N. Liutikaitė (iš N. Zelandijos) ir A. Lingė ir eilė kitų asmenų.

Lietuvių Studijų Savaitė. Pirmą kartą Hüttenfelde įvyko lietuvių studijų savaitė. Jos smulki programa jau buvo skelbta aukščiau ir ji buvo pilnai išpildyta. Pažymėtina Studijų Savaitės dovana Vasario 16 Gimnazijai: žiupsnelis žemės nuo nežinomojo kareivio kapo Kauno muziejaus sodelyje.

Frankfurt/M. Šią vasarą Frankfurto universiteto medicinos fakultete išlaikė valstybinius egzaminus ir gavo medicinos gydytojų diplomus Greta Jasevičiūtė ir Rimutė Mariūnaitė.

Gydytoja Greta Jasevičiūtė yra gimusi 1938 m. birželio 10 d. Kaune. 1951 metais įstojo į Vasario 16 gimnaziją, tuomet veikusią Diepholze, (IV-ją klasę) 1957 m. kovo 28 d. išlaikė brandos egzaminus. Tai buvo pirmoji Vasario 16 Gimnazijos abiturientų laida, egzaminuota Baden-Württembergo Švietimo Ministerijos atstovų. Šių metų rugsėjo 5 d. Greta susituokė su medicinos studentu Baliu Petkausku.

Gydytoja Rimutė Mariūnaitė yra gimusi 1936 m. balandžio 5 d. Kaune. Į Vasario 16 gimnaziją įstojo Diepholze 1950 m. lapkričio 15 d. (III klasę) ir brandos atestatą gavo 1957 kovo 28 d. Išlaikiusi gydytojos egzaminus, šią vasarą, kartu su tėveliais ir sesute Lina, buvo nuvykusi į JAV - bes pas seserį Danutę, gyvenančią Klevelande. Dabar ruošiasi daktaratui. Jos tėvelis yra PLB V-jos Kr. V-bos narys ir reikalų vedėjas.

Mainz. Zigmas Kungys Mainzo universitete išlaikė valstybinius egzaminus ir ruošia daktarata. Jis yra gimęs 1924 sausio 24 d. Pajūry. Po karo studijavo Vokietijoje ir JAV-bėse, kur įsigijo B.A. laipsnį. Užbaigti medicinos studijų grįžo į Vokietiją, kur studijavo Heidelbergo ir Mainzo universitetuose.

Hagen. Regina Plukaitė, buvusi Vasario 16 gimnazijos mokinė, baigė Hageno pritaikomojo meno mokyklą grafikos skyrių ir pradėjo dirbti savo specialybėje.

Friedland. Šioje vietovėje nuo 1945 m. veikia pereinamoji stovykla, grįžtantiems iš Rusijos ir kitų Rytų Europos kraštų į Vakarų Vokietiją. Pastarųjų metų bėgyje taja stovykla pasinaudojo taip pat daug atvykstančiųjų iš Lietuvos. Vietos Caritas skyrius yra išleidęs plokštelę, kurioje vokiškai yra pasakojama apie Friedlando stovyklos istoriją ir jos reikšmę, yra įgroti šv. Norberto bažnyčios varpų skambėjimas, kuriuo sutinkami grįžtančiųjų transportai ir padėkos giesmė "Grosser Gott wir loben Dich". Plokštelė kainuoja DM 8., ir ją galima užsisakyti sekančiu adresu:

Caritasstelle im Lager Friedland

3403 Friedland/Leine.

Liuteronų Bažnyčių Trentyje Kunigų ir Bendradarbių suvažiavimas

Liuteronų Pasaulinės Tarnybos vokiečių vyr. komitetas kasmet ruošia Liuteronų Bažnyčių trentyje kunigams ir bažnytiniam bendradarbiams teologinio pasiruošimo suvažiavimus. Be teologinių žinių pagilavimo, dalyviai supažindinami su aktualiais bažnytinio gyvenimo klausimais ir, kas labai svarbu, vieną kartą metuose asmeniškai susitinka su savo kolegomis broliškų bažnyčių. Šių metų suvažiavimas įvyko Pietų Vokietijoje nuo rugsėjo mėn. 14 ligi 18 d. d. Alexandersbad (Fichtelgebirge), evang. liuteronų mokyklos patalpose. Suvažiavimo bendroji tema:

"Tikiu vieną Dievą Tėvą, Visagalį, dangaus ir žemės Sutvėrėją".

Suvažiavimui vadovavo kunigas Dr. Eberhard iš Stuttgarto. Suvažiavime dalyvavo apie 55 kunigai ir bendradarbiai iš estų, latvių, lietuvių, lenkų ir vengrų liuteronų bažnyčių. Iš lietuvių dalyvavo kunigai senj. A. Keleris, J. Urdzė, J. Stanaitis, buvęs Lietuvoje Ev. Liuteronų Konsistorijos vicepirmininkas kun. Geležinius ir bendradarbiai M. Kilienė, Fr. Slenteris, Jonas Pareigis ir Fr. Skėrys.

Pabaltiečių Kriščiūnų Studentų Sąjungos bendrabutyje Bad Godesberge įvyks pabaltiečių evangelikų jaunimo suvažiavimas nuo spalio mėn. 29 iki lapkričio mėn. 2 d. Pagrindinė tema: "Pariziejai ir muitininkai".

Paskaitas laiko p. M. Kilienė "Kaip aš susitinku su Dievu", kun. Preuss iš Bonnos apie pagrindinę temą, prof. dr. Hans Rohrbach, Mainz "Gamtos mokslų kaita". Kun. J. Urdzė praveda biblijos valandėles ir laiko rytines bei vakarines pamaldas.

Vieną vakarą bus rodomas filmas apie Šventąją Žemę.

- § 15,-- William P.Zounes,American Club of San Diego,National City.
 § 10,-- Dr.V.Plioplys,Rockford,Ill; V.Svazas,Spenard,Alaska;kun.
 dr.J.Maknys,So.Ozone Park,N.Y.;J.Ulėnas,Plainview,N.Y.;
 P.V.Vygantas,Brooklyn,N.Y.
 § 5,-- A.Stankevičius,Waterbury,Conn.;D.Buračas,Baltimore,Md.

B. Vokietijoje

- DM 253,-- Surinko A.Lingė,Hamburg.
 DM 108,10 Vasario 16 Ğimnazijos mergaitės moksleivės per E.Tamo-
 šaitienę,Hüttenfeld.
 DM 100,-- A.Barkauskas,Vechta, Stasys Motūza,Vechta.
 DM 80,-- P.Gustainis,Rastatt.
 DM 50,-- M.Kiužauskas,Köln.

C. Italijoje

5 angliški svarai - kun.J.Urbaitis,Castelnuovo Don Bosco.

D) Skotija

50 angl.svarų - prel.J.Gutauskas,Glasgow.

~~~~~

S K E L B I M A I

Mieli Broliai ir Sesės Kristuje

Būdami plačiai išsiblaškę po visą vakarų Vokietiją,mes galime iš-
 likti lietuviais ir kartu puoselėti savo dvasinį katalikišką gyve-
 nimą tik reguliariai gaudami ir skaitydami lietuvišką-katalikišką
 laikraštį.Skaitant lietuvišką laikraštį yra daug lengviau priaugan-
 tį jaunimą išlaikyti lietuviškoje dvasioje ir neleisti užmiršti
 lietuvių kalbos.

Lietuvių katalikų Sielovada yra pasiryžusi ir 1965-tiems metams
 duoti lengvų galimybių užsisakyti norimus katalikiškus laikraščius
 kiekvienam prieinama kaina.Labai prašau visus lietuvius katalikus
 Vokietijoje pasinaudoti šia proga.Užpildykite atkarpą,pažymėdami
 kurį laikraštį ar laikraščius norite gauti.Atkarpą pasiųskite sa-
 vo rajono lietuviui kunigui arba tiesiog Sielovadai.

Negalintieji užsimokėti žemiau nurodytos kainos gali parašyti pra-
 šymą BALFo centrui,kad jiems norimą laikraštį užsakytų.Rašyti:
 Rev.L.Jankus,105 Grand Str.,Brooklyn,N.Y.11211,USA.

Tėv.Alf.Bernatonis
 Sielovados Direktorius

Laikraščių kainos:

Laiškai Lietuviams	DM 6,00
Šaltinis	DM 6,00
Varpelis	DM 6,00
Kr.Karaliaus Laivas	DM 6,00
Žvaigždė	DM 6,00
Moteris	DM 10,00
Aidai	DM 15,00
Darbininkas	DM 15,00
Eglutė	DM 12,00

1964 m. spalio mėn. 27 d.

PER TARPTAUTINĮ IR VOKIETIJOS RAUDONUOSIUS KRYŽIUS PAIEŠKOMIŠIE ASMENYS:

ADOMAITIS Jonas, gim. 1910 m. Gyveno Kaune. Pask. gyv. vieta Hanau stov.
BURBO Kazimieras, gim. 1892-93 m. Raseinių raj., Kauno apskr.
BLISKE Otto su žmona Miera ir 2 vaikais
BROZYTE Eugenija, gim. apie 1926 m. Kaune
BUMZAS Jonas, sūnus Vinco, gim. 1901 m., paieško duktė Albina
DOLOTOWA-SENIAKOWA Zinaida, gim. 1927 m. Achamoty
JALINSKAS Pranas, sūnus Vinco, gim. 20.7.1922 m., Ramygalcje
KAROSAS Povilas, gim. 12.8.1920 m. Spragučių km., Utenos aps., dabar gyv. New Britain, Conn., paieško liudin. palikimo reik.
KANKERS Edvardas, gim. 3.10.1893 m. Tilžėje, paieško žmona Ona.
KAZLAUSKAS Stasys, gim. 23.5.01 m. Seduose, paieško sesuo Leokadija
KRIEBERT Antanas, kitų žinių neturim
KRYŽANAUSKAS Antanas, gim. 1925 m., paieško sesuo Antanina
LANGEL Pranas-Augustas
MIKŠTAITE Anita, gim. 18.11.1926 m., Kaune
MIKŠTAITE Aldona, gim. 4.7.1931 m., Kaune
MOČKEVICIENE Eureka gim. SULSKAITĖ, d. Juozo
MEŽELINSKY, Erich, gim. 21.9.1926 m. Klaipėdoje
PADAGS Antanas, gim. 17.9.1907 m., Klaipėdos apskr.
PAPPE Ernestas, gim. 1906 m., paieško žmona Morta
PECIULIS Alfonsas, sūnus Anupro, gim. 1907 m., Galiavkos kaime
PUSKOROS Stasys, gim. 22.11.1924 m., Darbėnuose, Kretingos apskr.
RENKIN Jurgis, sūn. Konstanto, gim. 1924 m. Kaune
SALNAITE Anelė, duktė Agotos, gim. 12.6.1929 m., paieško motina
STANKEVICIUS Vladas, gim. 1925 m., pask. laiku gyvenęs Lenkijoje
TSCHISHAUSKAS (CIZAUSKAS) Bronius, sūn. Marijono, gim. 1922 m. Krukių km.
VAICIUNIENE Anastazija, gim. BALAZARAITĖ, 1918 m. Samilų kaime
VAINEIKIS Povilas, sūn. Karolio, gim. 1923 m. Linkuvoje, Šaulių apskr.
VICIUNAS Vytautas-Viktoras, gim. 29.9.1928 m. Medininkų kaime
ZOTORY Marget, paskutiniu laiku gyvenusi Kaune, Donelaičio gt-jė
MAŽEIKA (MASZEIKA) Justas, sūnus Juozo, gim. 15.8.1927 Vilkaviškio apskr.
PETRULEVIC Ipolitas, sūnus Juozo, gim. 1910 m., Naujoje Vilnioje.
GAIDAUSKAS Pranas, gim. 28.7. arba 28.6.1920 m., Tauragėje.
VYŠNIAUSKAS Pranas, sūnus Jono, gim. 1907 m., paieško sesuo Zita
MEŽELINSKIS Erikas, gim. 21.9.1926 m., Klaipėdos apskr., paieško sesuo.
GUŽYS Lionginas-Vytautas, gim. 1922 m. Pask. gyv. vieta Weiden.
GRAMAS Jonas, gim. balandžio mėn. 1926 m., Mariampolės apskr.
SESTOKAS Jonas, gim. 1911-1913 m. Virbalyje, gamtos prof.
SESTOKIENE-SLIUSKYTĖ Janina, duktė Jono, gim. 1917 m. Kokand, pianistė.
GANINAITE Milda, d. Reinholco Frico, gim. 30.11.1898 m. Žeimelyje.
 Visą laiką tarnavo Tauragės pašte.
 Paieškomi giminės palikimo reikalai.

Pastaba: Pavardės ir vardai paieškųjų sąrašuose pateikiami taip, kaip jie mums buvo iš atitinkamų institucijų pranešti.